

Úvod do témy „Zjavenie“

written by Drahoslav Vajda | 1. marca 2026

Význam pojmu zjavenie

Slovo *zjavenie* v úplne všeobecnom význame znamená: *odhalenie* niečoho, čo existuje a je skryté alebo zahalené, aby to bolo možné vidieť a poznať, čo to vlastne je.

V *bežnom živote* sa ním označuje: *náhle objavenie sa (a zmiznutie)*, *zviditeľnenie niečoho* alebo *niekoho*. Zvyčajne ide náhly prejav alebo vnímanie podstatnej povahy alebo významu niečoho, alebo intuitívne pochopenie skutočnosti prostredníctvom niečoho (napríklad udalosti), javu zvyčajne jednoduchého a nápadného.

V *biblickom význame* slova *zjavenie* ide o zjavenie Boha Stvoriteľa (Jahveho), ktorý človeku odhaľuje sám seba, svoju slávu, svoju podstatu a vlastnosti, svoju vôľu, cesty a plány – jednoducho odhaľuje seba, aby ho ľudia mohli poznať. Boh odhaľuje – kto je, čo urobil, čo robí a čo nude robíť.

Biblické náboženstvo (biblická viera) je náboženstvo zjavenia. Je to viera založená na skutočnosti, na fakte, že Boh prišiel k človeku odhalil mu sám seba. K Božiemu sebazjaveniu dochádza vždy s požiadavkou, aby človek veril tomu, čo mu bolo zjavené a podľa toho v poslušnosti konal. Inými slovami, neprichádza k človeku len ako informácia, ale ako záväzné pravidlo viery a správania. Ľudský život má prebiehať v pokornej viere v zjavené Božie požiadavky.

Ak človek (ľudstvo) má poznať Boha, tak samozjavenie Boha je nevyhnutné z dvoch dôvodov:

1. *Sme stvorení*. Boh existuje nezávisle od svojho stvorenstva. Boh a človek sa líšia podstatou bytia. Je to rozdielnosť v *bytí*. Rozdiel v *bytí* znamená aj rozdiel v *poznání*. Preto sa nám Boh musí sám zjaviť. O Bohu vieme len to, čo o sebe sám zjavil.

2. *Sme hriešni*. Pád do hriechu obmedzil našu morálku a duchovné poznanie, vnímanie duchovného sveta. Jediná cesta k poznaniu Boha je tá, keď Boh obnoví naše porušené chápanie obnovením nášho vnútorného človeka.

Biblickí učitelia upozorňujú na hojnosť výskytu slov s významom *zjavenie*. V ďalšom sa venujeme

dvom z nich. Sú to slová z Nového zákona: *epifánia* a *parúzia* a v náboženskej literatúre sa s nimi často stretávame.

epifánia ako zjavenie

epifánia (-ie, ž.) je grécke slovo vo význame: 1. zviditeľnenie, sláva; zjavenie božstva v reálnej podobe alebo vízii; 2. sviatok Zjavenia Pána

Prvý význam Slovom *epifánia* je pomenované „objavenie alebo prejavenie sa božskej bytosti“. Sú nimi *teofánia* a *kristofánia*, ktoré sú typy *epifánie*. *Teofánia* je prejav Boha, ktorý je „hmatateľný“ ľudskými zmyslami. V najužšom zmysle slova ide o viditeľné zjavenie Boha v starozákonnom období, často, ale nie vždy, v ľudskej podobe. Je všeobecná mienka, že kedykoľvek niekoho navštívil „Pánov anjel“, bol to v skutočnosti predobraz Krista (*kristofánia*). Takéto zjavenie nachádzame v 1. Mojžišovej 16:7-14; 22:11-18; Sudcov 5:23; 2. kráľov 19:35 a v ďalších pasážach (Jozua 5:13-15). *Teofánia*, v ktorej Boh na seba berie ľudskú podobu, predznamenáva *vtelenie*, v ktorom Boh prijíma podobu človeka, aby žil medzi nami ako Emanuel, čiže „Boh s nami“ (Matúš 1:23).

Druhý význam Slovom *Zjavenie (Epifánia)*, písané s veľkým začiatočným písmenom, sa označuje cirkevný sviatok (*Zjavenie Pána*, alebo pomenovaný aj ako *Sviatok troch kráľov*), ktorý sa slávi predovšetkým vo východných cirkvách. Pripadá na 6. januára a pripomína návštevu mudrcov (kráľov) od východu a zjavenie (príchod) Božieho Syna ako Syna človeka.

parúzia ako zjavenie

parúzia (-ie, ž.) je grécke slovo, ktorým sa podľa Nového zákona označuje druhý príchod Ježiša Krista z neba na zem (Kristov deň)

Dôležitosť zjavenia

Pre človeka konečným dôsledkom *biblického zjavenia* je uvedomenie si, že potrebuje záchranu, Spasiteľa v osobe Ježiša Krista. Mnohí ľudia prichádzajú ku Kristovi v dôsledku traumatickej udalosti, ako je nehoda alebo vážna choroba. Skrze rôzne dramatické udalosti sa im dostáva zjavené poznanie krehkosti zemskeho života a reality smrti. Privádza ich to k otázke, čo bude po smrti. Iným toto poznanie je zjavené zvestou evanjelia alebo čítaním Biblie. Nech sa to s nimi udeje akokoľvek, všetkým, ktorí sa vo viere obrátili k Bohu, sa dostalo nejaké zjavenie o realite nadprirodzena, Boha, hriechu, neba, pekla, večnosti a Kristovom diele na kríži. Na toto zjavenie zareagovali pokáním z hriechu a prijatím Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa a Pána.

Kategórie zjavenia

Dve hlavné kategórie Božieho zjavenia sú *všeobecné zjavenie* a *zvláštne zjavenie*. Vo všeobecnom

zjavení Boh odhaľuje seba samého nejakým nepriamym, prirodzeným prostriedkom. *Zvláštne zjavenie* je Božie odhaľovanie seba samého prostriedkom priamym, nadprirodzeným. Píšeme o nich v nasledujúcich článkoch.

Súvisiace články: Články v kategórii [Dobrá správa](#)

Umiestnené: 4. apríla 2025